

FACULTY OF ARTS
Charles University

Martin Janovský
Vědecký pracovník
Ústav pro archeologii
Filozofická fakulta, Univerzita Karlova
nám. Jana Palacha 2
116 38 Praha

Praha, 22. 8. 2024

Posudek na bakalářskou práci

Autorka práce: Zdeňka Řehoutová

Název práce: Archeologie pohrom. Případové studie rolnických komunit z českých zemí v mladším středověku a raném novověku (1200–1800)

Hodnocení práce:

Práce splňuje nároky kladené na studenty bakalářského studia. Jde o velmi zdařilou práci a navrhuji udělit známku 1.

Zdůvodnění:

Bakalářská práce studentky Zdeňky Řehoutové o rozsahu 62 stran se věnuje tématu kolapsu a resilience venkovských komunit, zejména ve středověku. Práce je rozdělena do čtyř hlavních kapitol. V kapitole *Dějiny bádání* stručně shrnuje dosavadní evropský výzkum spojený s resiliencí a kolapsem. Z kapitoly vyplývá, že jde o velmi potřebný výzkum, který se těší poměrně velkému zájmu evropských badatelů světové úrovně. Je proto dobře, že se autorka do výzkumu zapojuje a snaží se dané téma rozvíjet i pro naše prostředí. Ve druhé kapitole je představena terminologie spojená s kolapsem a pohromami. Autorka řeší různé aspekty resilience.

Na teoretickou část navazují dvě případové kapitoly. V první z nich jsou rozebrány Vavákovy paměti. Autorka zdařile komentuje limity Vavákových záznamů a snaží se o propojení a vysvětlení jím popisovaných katastrof. Druhá případová studie pracuje se sedmi příklady zaniklých, zejména středověkých vsí, a demonstruje odlišné důvody jejich zániku. V případě Bystřece autorka popisuje dokonce snahu o adaptaci komunity na erozi půdy.

V závěru autorka vyjadřuje přání ve své práci pokračovat a navázat na ni například studiem požárů v širším geografickém měřítku. Jde o velmi zajímavé téma, které je rozvíjeno na několika pracovištích v Evropě (v archeologii například IoA, UCL). Ke studiu je obvykle využívána široká škála archeometrických metod – mikromorfologie, geofyzikální metody apod. Ubírat se tímto směrem v kombinaci s kvalitní historiografickou prací je více než potřebné pro rozvoj celého oboru.

Práci lze vytknout pouze formální nedostatky, chyby v interpunkci a překlepy. Místy je trochu obtížné pochopit, co měla autorky na mysli. Nedostatky se však vyskytují velmi vzácně a nemají vliv na kvalitu předkládané práce.

Otázka:

Vámi popsané vsi ve čtvrté kapitole jsou příkladem neúspěšných založení. Jak byste postupovala dále ve studiu středověké adaptace a resilience úspěšných venkovských komunit? Na jaké lokality byste se zaměřila?

Mgr. Martin Janovský, Ph.D.